Sommerturens mål - jolle-tur på Nyord. »Lillesøster« »Erna« yderst med grøn presenning

På småbådstur med storfamilie

Man behøver ikke et stort flydende sommerhus for at have en god sommertur. Selv om seks personer og 100 ål i en lille, åben damjolle kan virke lidt trangt, blev det til en tur på 212 sømil, som alle, bortset fra ålene, nød i fulde drag

Af Nis Kørner

I løbet af vinteren 2001 blev min trofaste træjolle gennem 23 år, »Erna« af Marstal på 19 fod, bygget af bådebygger Frandsen i 1971, udskiftet med en nyere træjolle på 21 fod bygget i Lohals. Det nye skib, der lige som den gamle også, er en åben fiskejolle, har fået navnet »Emma«, og det er udstyret med en dejlig 2-cyl. SABB diesel, der går som en drøm.

Det kære gamle skib blev solgt til en god ven i Ishøj, som har kendt »Erna« i alle årene. Han har, bl.a. sammen med sin familie, været fast gast, under utallige sejladser i Marstal.

I løbet af vinteren, hvor »Emma« blev hentet hjem fra Lohals, og »Erna« blev sendt til Ishøj Havn med lastbil, blev ideen om et stævnemøde i Smålandsfarvandet fostret. Skønt det i starten virkede lidt ambitiøst at sejle hinanden i møde med familie og oppakning i et par åbne træjoller, voksede ideen sig alligevel stærk, og da det satte i med fint vejr i midten af juli 2001, blev startskuddet givet til stævnemødet mellem »Erna« og »Emma« samt besætninger.

Seks personer og 100 ål

Vi startede fra Marstal onsdag den 18 juli, med en seks mands besætning, bestående af Birte og Nis, samt børnene Mads på 17, Emil på 13 og tvillingerne Ida og Line på 7 år, samt en oppakning, der trodser enhver beskrivelse.

Det var i sandhed et stykke logistikarbejde at få det hele stuvet på plads. På grund af den megen pakkeaktivitet kom vi først af sted sidst på dagen, hvorfor første destination blev familiebesøg på Grasten på Thurø. Efter en hyggelig aften, satte vi i frisk østlig vind kurs mod Lohals, hvor vi fortøjede ved siden af et søsterskib til »Emma«. Ved samme bro lå fem andre både, der, lige som »Emma«, alle var bygget på brødrene Jørgensens Bådebyggeri i Lohals.

Der gik heller ikke lang tid, før de første interesserede dukkede op på broen, og lige skulle have bekræftet om »Emma« ikke var den Lohals-jolle, der var solgt ud af byen i vinter.

Vi kom i rigtig god snak med vores nabo, som fortalte mig en masse interessant om bådebyggeriet i Lohals, lige som hans kone var så venlig at

komme med en stor portion flotte moreller til pigerne.

I Lohals måtte vi, som det eneste sted vi besøgte, ikke sætte telt op på havnen, p.g.a. brødnid fra bestyreren af byens campingplads.

Så vi delte familien i to og sendte Mads og Emil på campingplads med teltet, mens vi to voksne samt Ida og Line på 7 år sov under jollens presenning. Under teltrejsningen faldt i øvrigt turens eneste regn.

Da vi fire om bord i jollen var kommet godt ned i soveposerne, tog de 100 ål i dammen, som jeg havde været så heldig at fange i feriens første uge, fat med deres natlige aktiviteter.

De bestod i at hoppe ud af vandet og slå halerne på dammens sider, så nattesøvnen adskillige gange blev afbrudt af deres spektakel.

Dette fænomen gentog sig i øvrigt flere gange på turen. Især på Fejø var det slemt, fordi vi lå i noget iltfattigt vand, som fik ålene til at hoppe og danse den halve nat.

På et tidspunkt truede Birte med at lukke dem alle fri. Så vidt kom det dog ikke, men vi var meget enige om, at de burde have holdt sommerferie i en dybfryser frem for have ledsaget os.

Mod Smålandsfarvandet

Efter nedrigning af telt og stuvning af jolle tog vi af sted fra Lohals lidt før middag. Ved afgang var det ikke helt bestemt, om vi ville nøjes med den korte tur til Omø, eller om vi kunne komme sydpå mod Smålandsfarvandet.

Efter at have rundet Hov, viste det sig dog, at vejret var tilforladeligt, og kursen blev derfor sat mod Ståldybet ved Fejø. Den første times sejlads gav lidt vand over, så hele familien eksklusiv rorgængeren, søgte ly under forpresenningen, hvor der med lidt god vilje godt kan være fem plus oppakning. Efter en times sejlads flovede det dog, og det blev ren sommersejlads resten af vejen til Fejø.

Vi lagde først ind i færgehavnen på sydsiden, hvor Birte, Ida og Mads blev landsat for at spadsere om til Dybvig Havn på øens østside. Dertil sejlede vi andre tre og ankom i god tid før vandringsholdet, som havde haft en lang og varm tur. Vi fik plads på siden af en flot gammel Fejø drivkvase, og kunne slå teltet op lige i nærheden. Dagen efter lånte vi et par cykler og var lidt rundt på øen, inden vi stod til søs igen.

I det flotteste sommervejr, og med vinden agten ind, satte vi kurs mod Storstrømmen, og nød den fine tur gennem de mange små render og forbi de mange sømærker, der skal respekteres i området. Ud for Femø mødte vi en Erria 25 på kryds, med et temmelig kendt blåt sejl rundt om cockpittet. Et check med kikkerten viste da også, at det var Rosendahl fra Marstal i sin »Monsun«. Der blev kippet med flaget fra familien Rosendahl, da de fik øje på os, hvilket vi naturligvis gengældte.

Efter frokost, som blev anrettet på damlåget, blev der snorket lidt til middag, og skipper førte jollen helt op til Storstrømsbroen, inden der igen kom liv i den yngre generation. Efter passage af broen sejlede vi ind under kysten lidt vest af Vordingborg og lagde til ved en bundgarnspæl for badning. Da ingen endnu var træt af at sejle, startede vi op igen og satte kursen ned mod Farø-broen og videre langs Tærø og Langø, og endte til sidst i Kalvehave, efter en god dags sejlads på henved 30 sømil.

Om aftenen havde vi kontakt med Helle og Jesper i »Erna«, som var kommet afsted hjemmefra, og efter første dags sejlads havde slået lejr på åben kyst på sydsiden af Stevns. De var lidt imponerede over, at vi allerede lå i Kalvehave, så det blev aftalt at mødes dagen efter på Nyord.

Møde i Bøgestrømmen

Da vi afgik Kalvehave den næste dag, blev vi enige om at sejle »Erna« i møde frem for at tøffe den halve times sejlads direkte til Nyord. Vi sejlede derfor forbi øen og ud mod Bøgestrømmen. Da vi var nået lidt ud i løbet, så jeg i kikkerten en jolle med en kort mast og en flagrende grøn forpressening komme til syne rundt Jungshoved, og der var ingen tvivl om, at det var den kære gamle jolle, der dukkede op. Vi nærmede os hurtigt hinanden, og medens ungerne i begge joller satte i med en tiltagende vinken, var det aftalte stævnemøde, med Helle og Jesper plus børnene Katja og Jannick, snart en realitet.

Det var hyggeligt at se de gode venner igen, og vi fulgtes ad i kølvandsorden til Nyord, hvor vi fik havnens bedste pladser, side by side, og en herlig lejrplads lige ved siden af. Efter en kop velkomst øl og en mindre skibsinspektion gik selskabet, der nu var vokset til 10, en tur rundt på øen, der er kendt for sin karakteristiske rundkirke midt i den

Sommerens snak om alger var ingen avisand. På billedet har »Erna« lige passeret en skillelinie

Det eftertragtede billede af de to »søsterskibe« med Møns Klint som baggrund

»Erna« er i gode hænder hos sin nye skipper Jesper

Indkøbet af en gammel Bismer-vægt på Nyord blev nøje vurderet

lille by. I selve Nyord by er det forbudt at køre i bil, den skal stilles på en parkeringsplads lige udenfor byen, hvorefter besøgende må færdes rundt til fods.

Ved en lille vejbod, med alskens skidt og skrammel, fandt jeg en gammel »Bismer-vægt«, der simpelthen osede af historien om en ålefisker fra Nyord med cerut i munden, der står på havnen og vejer ål af. Uden helt at vide hvad den kan bruges til, blev vi enige om at investere de 300 kr. som den kostede, og under stor moro fra Jesper drog vi af med nyerhvervelsen.

Han påstod, at så snart vi vendte ryggen til, blev der lagt en ny ud til salg. Da vi lidt senere stod i en ældgammel købmandsbutik, hvor indehaveren Lilly havde stået de sidste 51 år, var det første hun spurgte om, da hun så vægten: -Hvad har den kostet? Åh nej, tænkte jeg - nu siger hun sikkert, at hun har 10 liggende, som hun sælger for 100 kr. stykket. Men heldigvis nej, da hun hørte den havde kostet 300 kr. sagde hun, at den i sidste uge havde stået til 600, så det prisfald var da kommet mig til gode.

Efter hjemkomsten er vi blevet helt glade for vores utraditionelle souvenir, der er blevet hængt op på terrassen til minde om en dejlig dag på Nyord. I krogen hænger en potteplante, hvis vægt ud-balanceres med loddet på Bismervægten. Når planten trænger til vand stiger den lidt til vejrs og minder os om dette. Det er slut med at stikke en finger i jorden for at mærke fugtigheden, nu skæves der blot til Bismervægtens ligevægt.

10 rundt én engangs-grill

Om aftenen tilberedte vi en bedre middag, hvilket er lidt af et projekt til 10 mennesker, når det foregår på en græsplæne med en engangsgrill, der ikke rigtig virkede, og et par gasblus til rådighed. Men efter en lang kamp, lykkedes det, og vi fik dækket et fint bord med dug, vinglas og hele udtrækket.

Da alt var klart, var der imidlertid trukket nogle fæle sorte skyer op i horisonten, og vi frygtede det værste. Vi havde en fornemmelse af, at man i alle de andre både i havnen sad og iagttog os, med det fromme ønske, at det kunne være sjovt at se hele vores »Beduinlejr« med festmåltidet gå i opløsning under en regnbyge, netop som gaflen var sat i den første bid bøf. Men vi slap med skrækken og hyggede os til et godt stykke ud på aftenen.

Den følgende dag var jeg hos købmand Lilly for at proviantere og skulle bl.a. have lidt friske ølforsyninger. Jeg spurgte efter 10 Hof, men fik at vide, at dette mærke førte hun ikke. Derpå spurgte jeg efter Tuborg. Det kunne godt lade sig gøre, men samtidig blev jeg oplyst om, at hun også førte »Mønbo-øl« og dem gik der mange af. Jeg trak lidt på det og sagde forsigtigt, at jeg nok foretrak Tuborg. Men hos købmanden på Nyord, skal kunderne ikke bestemme alt, så jeg fik besked om, at jeg kunne få 5 af hver slags, og derved blev det.

Rundt om Møns Klint

Da vi nu var kommet så langt væk hjemmefra, kunne vi ligeså godt tage en bid mere, så da vejret stadig stod på højsommer, blev det besluttet, at nu skulle vi altså have et billede af »Emma« og »Erna«, med Møns Klint som baggrund.

Fra Nyord holdt vi derfor østerud, og valgte at gå igennem den uafmærkede Ægholm rende, der byder på 15 meter vand, og 0,3 til 0,6 m. lige ved siden af. Det blev til en spændende og flot sejlads, hvor vi navigerede efter afstanden ind til de forskellige øer og holme. Et par gange var vi inde på lidt lavt vand, men fik styret os ud i renden igen uden at røre bunden.

Langt om længe var vi klar af Ægholm sand, og kunne i det fjerne se Møns Klint, hvorpå kursen blev sat. Efter en frokost og et par timers sejlads nåede vi den imponerende klint. Vi slog stop et par hundrede meter ude, hvor det eftertragtede billede blev taget fra slæbejollen. Børnene havde set frem til en badetur i det blikstille vand, men det første møde med sommerens alger fratog os lysten til dette.

Efter at have nydt synet af Møns Klint, dampede vi videre til Klintholm Havn på syd-

siden af Møn. Det er en moderne Marina med Danland hotelbyggeri helt ud i havnebassinet. Vi fandt dog en god teltplads i nærheden af jollerne og gik endnu engang i krig med det lidt drøje arbejde at slæbe grej, rejse telt, underholde børn, købe ind, lave mad o.s.v. Men alt lykkedes til sidst, og vi fik endnu et godt måltid sammen alle 10.

Alge-balje

Igen høj sol og stille ved afgang fra Klintholm, hvor vi kom af sted uden at have betalt havnepenge. Men vores småjoller synede heller ikke af meget ved siden af alle de store flydende sommerhuse, der lå i den havn, så det var vel retfærdigt nok med en fribillet.

Efter afgang sejlede vi i den værste gang algesuppe, som jeg nogensinde har set. I lange bælter var vandet helt gult og tykt, som om der var hældt maling på det. Ekstra Bladets forside den dag hed også »Alge-balje«, hvilket vi godt kunne skrive under på. Heldigvis var det mest ude til søs, at forekomsten af alger var værst, og da vi stod Grønsund ind, var det helt væk, og vi fik en svalende dukkert ved en bundgarnspæl inde under land.

Efter badetur og frokost sejlede vi til Stubbekøbing, bunkrede olie og fik købt lidt proviant. Vi havde dog ikke lyst til at overnatte der, så vi sejlede tværs over til Bogø, hvor vi fik anvist to gode pladser af en meget snaksalig »havnefoged sommerafløser«, der både anviste os et fint sted til teltene, lånte os en grill, samt anviste børnene et nærliggende kirsebærtræ, hvor de kunne farve sig godt røde.

Efter endnu en hyggelig aften, og tidlig opståen fordi teltene blev uhyggeligt varme allerede ved syv-tiden om morgenen, gjorde vi klar til afgang igen. I dag var det afskedens time med vennerne i »Erna«, og da vi nåede den sektion af Farø broerne, der går over Grønsund, blev der sagt pænt farvel, hvorefter »Erna« drejede styrbord over og satte kurs mod Kalvehave, mens vi holdt vestover mod Storstrømsbroen.

Nu vil vi hjemover

Resten af eftermiddagen blev der sovet godt til middag under forpresenningen, mens skipperen sejlede ned gennem Smålandsfarvandet og sidst på dagen lagde til på Askø.

Under aftensmåltidet var stemningen lidt mat, og det var lige som et anti-klimaks satte ind efter at vores møde med Jesper og Helle plus børn var overstået, lige som teltrejsning og aften grilning var ved at blive lige rutinepræget nok.

Så under aftensmaden kom det fra drengene: »Vi vil hjem i morgen«. Efter et kig på søkortene fik de dog at vide, at det ikke kunne lade sig gøre, der var 51 mil hjem. »Og hvad så? Vi får bare en tidlig start«, lød det.

Hvor der er en vilje, er der som regel også en vej. Så næste dag var alt grejet pakket ned inden kl. 9.00, hvor vi stod havnen ud med en friskbrygget kaffetår på kanden og en pose rundstykker. Morgenmaden blev nydt, mens vi var lidt i læ af Fejø. Herefter gik det inden om Rågø og i frisk nordvestlig luft hen langs Lollands nordkyst.

Da Langeland dukkede op, blev kursen sat tværs over Langelandsbæltet, hvor der stod en del tværgående sø. Jollen rullede en del, og der blev lidt ro under for-presenningen i en god times tid. Så kom vi i læ af Langeland, lidt nord for Spodsbjerg, hvorefter kursen blev sat sydpå med aftagende vind, som nu kom ind agtenfra.

Selv om vi nu følte, at vi næsten var hjemme, er Langeland sgu lang, og der var da også hele 18 mil ned til Dovns klint på sydspidsen. Da vi efter små tre timer nåede hertil, var det blevet blikstille, og pludselig lå en spejlblank Vejsnæs Bugt foran os, med profilen af den hjemlige stad i baggrunden. Og hvad betyder så de sidste otte mil af en sådan dagsrejse.

En herlig tur var til ende. Vejrguderne havde været med os, og selv om seks personer og 100 ål i en lille jolle kan virke lidt trangt, blev det til en tur på 212 sømil, hvor alt fungerede perfekt og alle havde nydt det i fulde drag. ⚓

På siden af en flot Fejø-kvase